

BUDAY JÓZSEF (szerk.): *Értelmi fogyatékos gyermekek testi fejlődése – Body Development of Mentally retarded Children.* (Kiadja a Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete, Budapest, 2007, 260 oldal, 23 kép, 10 ábra, 16 táblázat).

A kiadvány az Európai Antropológiai Társaság budapesti 15. Kongresszusának Tiszaföldvár/Homokon 2006. szeptember 4–6-án megtartott Szatellit Konferenciájának 17 előadását tartalmazza magyar és angol nyelven.

A konferencia megrendezésével a szerkesztő által 30 év alatt végzett longitudinális növekedésvizsgálat eredményének ismertetése volt a fő cél. Emellett az értelmileg sérültek fizikai állóképességét, nevelését, a felnőttkorig történő optimális fejlettségüket, Speciális Olimpiai mozgalmukat, sportolásukat is érintették az előadások.

A bevezető közlemények szerzői (Szlankó István, Hajnal Ferenc) megismertetik az olvasót Tiszaföldvár történetével és az 1950-ben megalakult Homoki Állami Gyógypedagógiai Intézet és Nevelőotthon tevékenységével. Az intézmény óvodájában, alapfokú iskolájában és szakiskolájában 252 tanulót 181 dolgozó lát el.

A tanulók longitudinális vizsgálata az 1980-as években kezdődött, 14 testméretre és a szomatotípus meghatározására terjedt ki. Ezt 1988-ban és 1993-ban kiegészítették a tiszaföldvári általános iskolások mérésével, amely un. „normál” kontrollként szolgált.

Az 1990-es évek kezdetén az EUROFIT teszt alapján munkájuk kiegészült a fizikai állóképesség vizsgálatával. Az adatgyűjtést Buday József és irányításával több munkatárs végezte. A cél a fogyatékosok körének a növekedésre és testalkatra való hatásának megállapítása volt. Az értelmi fogyatékosokat kórok és súlyosságuk szerint csoportosították. A szerző az eredményeket táblázatos adatok és ábrák formájában is bemutatja.

A Down syndroma új genetikai nézőpontjait László Aranka közleményéből ismerheti meg az olvasó.

A homoki adatgyűjtést kiegészítették 1246 Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei fogyatékos gyermek környezetét tényezőire, pre- és perinataális károsodására vonatkozó vizsgálatok (Göncziné Szabó Teréz, Domina Regina).

Az értelmi fogyatékos személyek helyzetével, alkalmazásukkal, oktatásukkal, egészségükkel és gyámságukkal Gyenge Piroska cikke foglalkozik.

William D. Ross a Saskatchewan-i Húsvéti Tábor kezdeti éveire emlékezett vissza, megjegyezve, hogy a gyermekek különbözőek, de közös szociális és érzelmi szükségleteik vannak, ami játékkal lehet kielégíteni. Ezt számos konkrét példával támasztotta alá.

Közlemény foglalkozik a testi neveléssel (Regényi Enikő, Nagy Karolin), a korai fejlesztés jelentőségével (Tözsér-Csanádi Gabriella), az értelmileg sérült emberek speciális olimpiai mozgalmával (Kárpáti Orsolya). Hazánkban 134 helyi sportegyesületben 3000 sportoló készül 17 nyári és téli sportágban a speciális olimpiai versenyekre. Osváth Péter az értelmi fogyatékosok rendszeres sportra való alkalmasságának kritériumait és a kiválasztás szempontjait sportorvosi szempontból tárgyalja. Hurgulyné Horváth Brigitta az értelmileg akadályozott tanulók fizikai állóképességének mérési módszerét ismerteti.

A fizikai állóképesség vizsgálata kapcsolódott a Homoki Növekedésvizsgálathoz. A testalkat, fizikai állóképesség és a munkahelyi beválás közötti összefüggést tárgyalja Hajnal Ferenc és Tóth Adrienn közleménye.

A Homoki Gyógypedagógiai Intézet és Nevelőotthon diákjai tanulmányaik befejezése után a Diósjenői Szociális Foglalkoztató Intézetbe kerülnek. Wisinger Eszter és Wisinger János 9 diák utóéletét elemzi, megállapítva, hogy mindegyikük megtalálta helyét az életben.

Függeléként Buday József a Down syndroma hazai kutatásának történetét foglalja össze, cikkét Horváth László professzor emlékének ajánlva.

A konferenciával kapcsolatban meg kell említeni a példás szervezést, a családi légkört, az aktív részvételt, a kifogástalan ellátást. A Down kórosok PARAFONIA zenekarának ütőhangszeres előadása sokakat megkönnyeztetett. Az értelmileg sérült fiatalok előadása volt a bizonyíték arra, hogy a velük való foglalkozás csodákra képes eredményekhez vezet. Egyben bizonyítja a Down kórosok családban való nevelésének előnyét az intézeti neveléssel szemben.

A kötet hazai viszonylatban az értelmileg sérült fiatalok első longitudinális vizsgálatának eredményeinek megismertetése mellett számos más összefüggésre is felhívja a figyelmet.

Farkas Gyula

TARTALOM – CONTENTS

Eredeti közlemények – Original papers

- HAJDU T.: A késő-bronzkori halomsíros kultúra Jánoshida-Berek lelőhelyen feltárt temetőjének embertani vizsgálata – *Anthropological examination of the Late Bronze Age cemetery of Tumulus culture from Jánoshida-Berek* 3
- PAP D. Á. – BERNERT ZS. – ÉVINGER S. – TÓTH G. – GYENIS GY.: Érd-hosszúföldek középső bronzkori temető embertani anyaga – *The skeletal material of the Érd-Hosszúföldek site from the Middle Bronze Age* 21
- K. ZOFFMANN ZS.: A preszkíta Mezőcsáti kultúra embertani leletei Ludas-Varjú dűlő lelőhelyről – *Anthropological outline of the Pre-Scythian Mezőcsát culture and its new finds from the Ludas-Varjú dűlő site* 35
- BERNERT ZS. – ÉVINGER S. – HAJDU T.: Adatok a gyermekek életkorbecsléséhez a Kárpát-medencei történeti népességek gyermekhalottainak csontméretei alapján – *New data on the biological age estimation of children using bone measurements based on historical populations from the Carpathian Basin* 43
- BEKTAS, Y.: Age at Menarche in Ankara, Turkey 51
- TÓTH G. – FERTŐSZEGI P.: 15–18 éves leányok és fiúk fej- és arcméreteinek változásai Nyugat-Magyarországon (1958–2008) – *Facial and cranial measure changes of the 15–18-year-old population in Western Hungary (1958–2008)* 61
- BODZSÁR É. – ZSÁKAI A.: A magyar gyermekek növekedési mintázatának szekuláris változása – *Secular changes in the pattern of growth in Hungarian children* 75
- Hírek – News** 95
- Könyvismertetések – Book reviews** 99

Instruction to Authors

Form of submission

Electronic submission of manuscripts is required. Manuscripts should be prepared according to the general instructions below and attached to an email cover message to the Editor (bodzsar@ludens.elte.hu).

Manuscript/Article types

Scientific articles are comprehensive descriptions of original research and include a theoretical survey of the topic, a detailed presentation of results with discussion and conclusion. The length of an article including tables, graphs, and illustrations should not exceed twenty pages. Scientific articles shall be subjected to peer review by one expert in the field.

Brief notes/Short reports are presentations of original research from various anthropological fields that should not include a detailed theoretical discussion. Their aim is to acquaint readers with preliminary or partial results of research. They should not be longer than five pages. Brief note articles shall be subjected to peer review by one expert in the field.

Book reviews acquaint readers with the content of important book at home and abroad.

Originality of articles. Manuscripts submitted for publications in *Anthropologiai Közlemények* should not contain previously published material and should not be under consideration for publication elsewhere.

Language. Scientific articles and brief notes/short reports should be submitted in Hungarian or in English. Book reviews are published in Hungarian.

A manuscript should consist of the following subdivisions, each beginning on a separate page:

1. Abstract – should consist of 150 words or fewer, supplemented with no more than five keywords. 2. Introduction. 3. Material and Methods. 4. Results. 5. Discussion. 6. References/Literature cited. 7. Mailing address of the author (and if possible email address).

Figures and Tables. Tables and figures should be cited in the text. Figures and tables should not be integrated into the text. Indicate in between the paragraphs where the figures and tables are to appear in the text. Figures and tables should be sent electronically, figures must be saved in .xls, .jpg or .tif format.

Literature. References to the literature should be cited in the text. When references are made, use the following formats: if one author is cited: Bartucz (1961) or (Bartucz 1961); if a work by two authors is cited: Acsádi and Nemeskéri (1970) or (Acsádi and Nemeskéri 1970); if the work by three or more authors is cited: Tanner and his associates (1975) or (Tanner et al. 1975). The literature must be arranged alphabetically in the following style:

Bartucz, L. (1961): Die internationale Bedeutung der ungarischen Anthropologie. *Anthrop. Közl.*, 5: 5–18.

Tanner, J.M. (1961): *Education and Physical Growth*. Univ. London Press. pp. 144.

Format and form of manuscripts. Manuscripts should be written with Word for Windows, lines should be typed double-spaced and margins should be of 3 cm on A4 pages. Paragraphs should be separated with an empty line. The title and chapters should be written bold in font size 14. Two copies of original manuscript and a copy on a CD or a diskette must be given to the Editor. All articles must be proofread for professional and language errors before submission.

A szerkesztő címe: DR. BODZSÁR ÉVA

Address of Editor: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c.

ELTE Embertani Tanszék

Department of Biological Anthropology, Eötvös Loránd University

Tel.: 36-1-381-2161, Fax: 36-1-381-2162, E-mail: bodzsar@ludens.elte.hu

A kiadvány előfizethető és példányonként megvásárolható a Magyar Biológiai Társaságnál:

1027 Budapest, Fő utca 68. Tel.: 06 1 224-1423, E-mail: mbt@mtesz.hu, Honlap: <http://www.mbt.mtesz.hu/>

Pénzátutalás a Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-nél vezetett 10200830-323-10061 számú számlaszámra történhet.

Subscription Information: Hungarian Biological Society

1027 Budapest, Fő u. 68, Tel.: +36 1 224-1423, E-mail: mbt@mtesz.hu, Web-site: <http://www.mbt.mtesz.hu/>

Bank transfer should be made to Kereskedelmi és Hitelbank Rt., Hungary

IBAN code: HU73 10200830 32310061, Bank account: 10200830-323-10061

